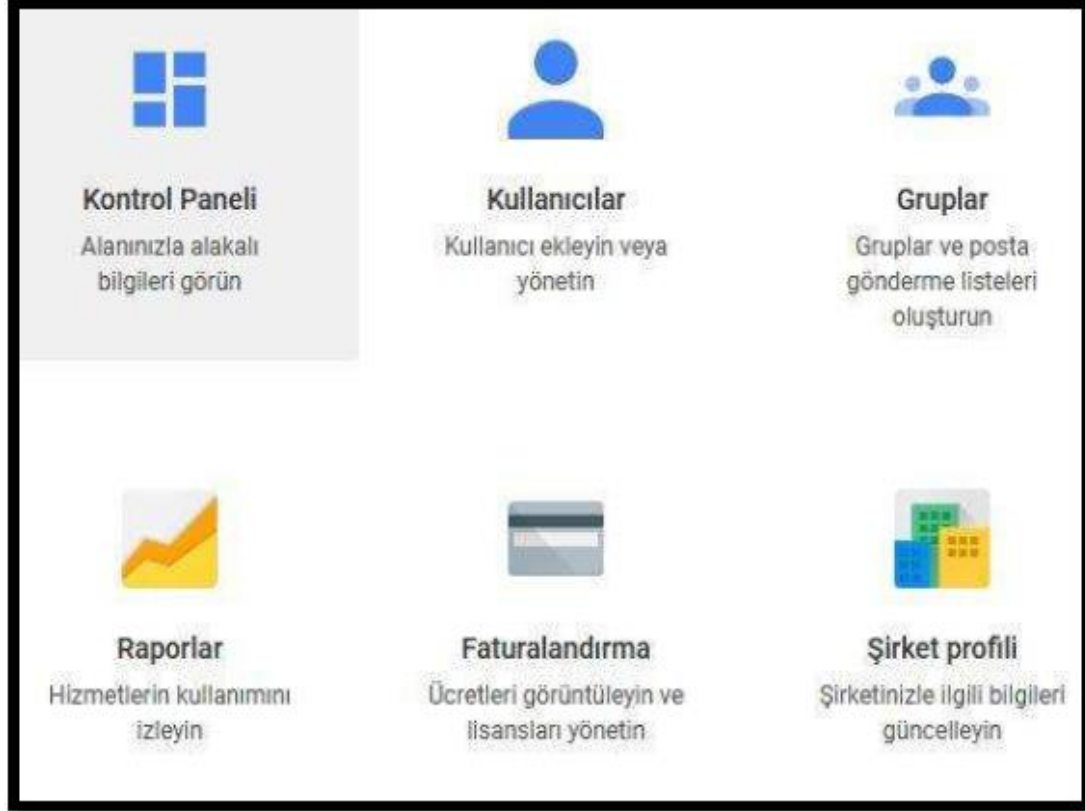

1.1. E-Posta İşlemlerinin Aktif Edilme Süreci

Trabzon Üniversitesi'ne ait kurumsal e-postaların aktif olarak kullanılmasına başlanması süreci daire başkanlığımız kurulmadan öncesine dayanmakta ve sonrasında bu süreç Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından sağlıklı bir şekilde yürütülmüştür. Bu kapsamda toplamda 580 akademik ve idari personel, 14225 öğrenci ve 40 birim e-posta adresi kullanıma sunulmuştur. Ayrıca bu e-posta adresleri gruplara ayrılarak personel, öğrenci ve birimlere toplu e-posta gönderme imkanı sağlanmıştır.

Şekil 1. E-posta Yönetici Ara Yüzü

E-posta adresleri tanımlandıktan sonra e-posta kullanımına ilişkin kullanım kılavuzu, personel için e-posta talep formu ve birimler için e-posta talep formu oluşturulmuştur. Bu kılavuz ve formlar Trabzon Üniversitesi web sayfasında duyurulmuş ve talepler toplanmıştır. Bu noktada birimler için e-posta talep formu güvenlik amaçlı kod eklenmiş ve bu kod sadece TRÜ fakülte, MYO, bölüm ve diğer birimlere resmi yazı olarak gönderilmiştir. Bu koda sahip olmayanlar e-posta talep formunu dolduramamaktadır ve böylece güvenlik açısından olumlu bir etki sağlanmış olmaktadır.

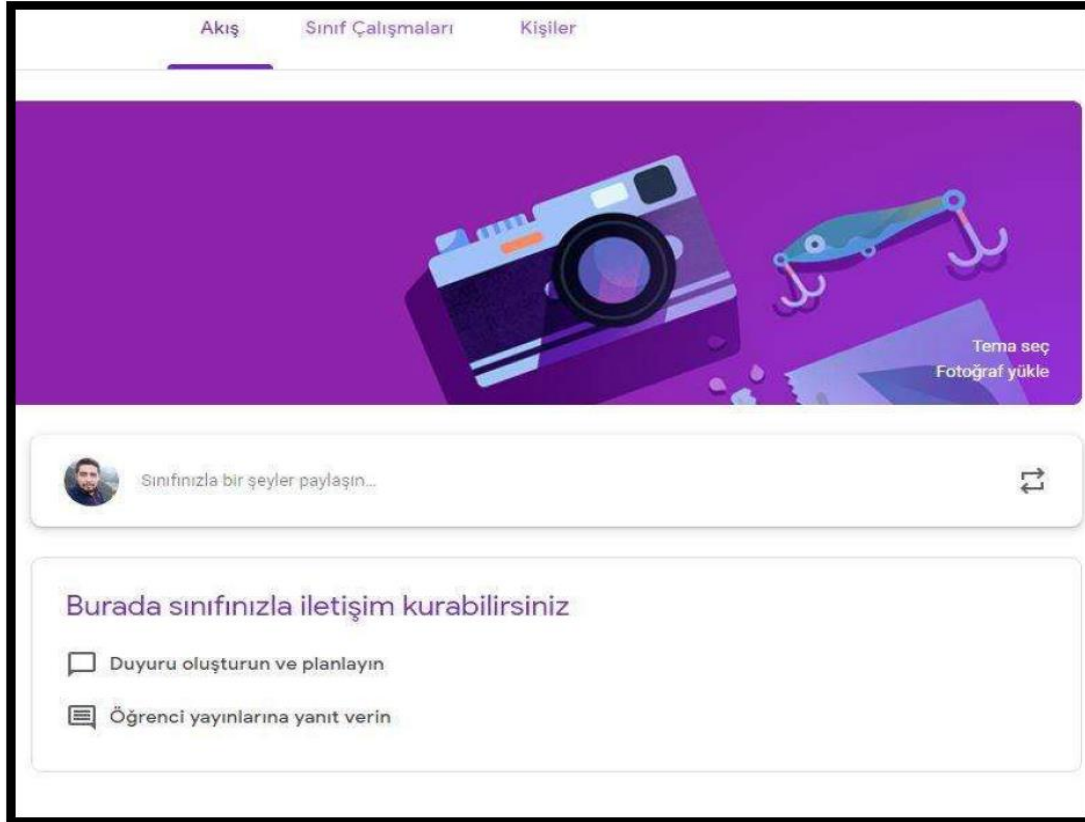
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nın kuruluşundan bu yana uygun görülen tüm e-posta talepleri karşılanmıştır. Personelimiz ve öğrencilerimiz için e-posta bilgileri ve şifrelerine yönelik bilgi TRÜ web sayfasında duyurulmuştur. Şuan itibarıyla Trabzon Üniversitesi bünyesinde yeni başlayan akademik ve idari personel ve yeni kurulan birimlerin e-posta talepleri sağlıklı bir şekilde başkanlığımız tarafından karşılanmaktadır.

1.2. Google Classroom İşlemleri

"Eğitim araçları basit ve kullanımı kolay olmalı ve öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenci ve öğretmene zaman kazandırmalıdır." Anlayışı ile Google tarafından kurumlara ücretsiz olarak sunulan Google Classroom teknolojisi Trabzon Üniversitesi akademik personeli

tarafından kullanıma hazır hale getirilmiştir.

Google Drive ve TRÜ kurumsal posta ile uyumlu bir şekilde çalışabilen Google Classroom kısaca çevrimiçi sınıf olarak tanımlanabilir. Akademisyenler bu çevrimiçi öğrenme ortamı ile kolayca ödevleri düzenleyip öğrencilere sunabilir, hızlı bir şekilde öğrencilere dönüt ortamı ile kolayca ödevleri düzenleyip öğrencilere anlık olarak sunabilir. Tüm bu imkanları sunan Google Classroom derslerinde kullanmak isteyen tüm akademik personele classroom.google.com adresinden kurumsal e-posta ve şifreleri ile giriş yapıp istedikleri ders için öğrencilerini ekleyerek süreci yönetebilirler. Google Classroom ekran görüntüsü Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Google Classroom Arayüzü

1.3. Web Tasarım Süreci

Trabzon Üniversitesi Web sayfası tasarım süreci Bilgi İşlem Daire Başkanlığı kurulmadan önce başlamış olup daire başkanlığı kurulduktan sonra tasarım daha etkili, verimli ve kullanışlı bir yapıya dönüştürülmüştür. Web tasarım sürecinde yönetim tarafından talep edilen menü, alt menü ve form gibi özellikler eklenmiş ve ana sayfa zenginleştirilmiştir. Daha sonra ise Bilgi İşlem Daire Başkanlığı kurulduktan sonra tasarım tamamen değiştirilmiş ve kullanımı kolay ve görüntüsü etkili olan bir tasarıma geçilmiştir. Bu yeni tasarımla birlikte gerekli menüler ve formlar talep doğrultusunda web site aracılığı ile sunulmuştur. Şekil 3’te TRÜ’nün web sayfası ekran görüntüsü yer almaktadır.

Şekil 3. Trabzon Üniversitesi Web Sayfası Ekran Görüntüsü

Bu süreç boyunca Dış İlişkiler Ofisi, Erasmus+ ve Farabi birimleri için ayrıca web tasarımı gerçekleştirilmiş ve öğrenci değişim süreçlerinin sağlıklı ve hızlı bir şekilde yürütülmesine Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından destek sunulmuştur. Bu destek kapsamında web tasarımı gerçekleştirilmiş, gerekli formlar web sayfasına eklenmiş ve duyurular yapılmıştır. Şekilde 4'te Dış İlişkiler Ofisi web sayfası ekran görüntüsü yer almaktadır.

Şekil 4. Dış İlişkiler Ofisi Web Sayfası Ekran Görüntüsü

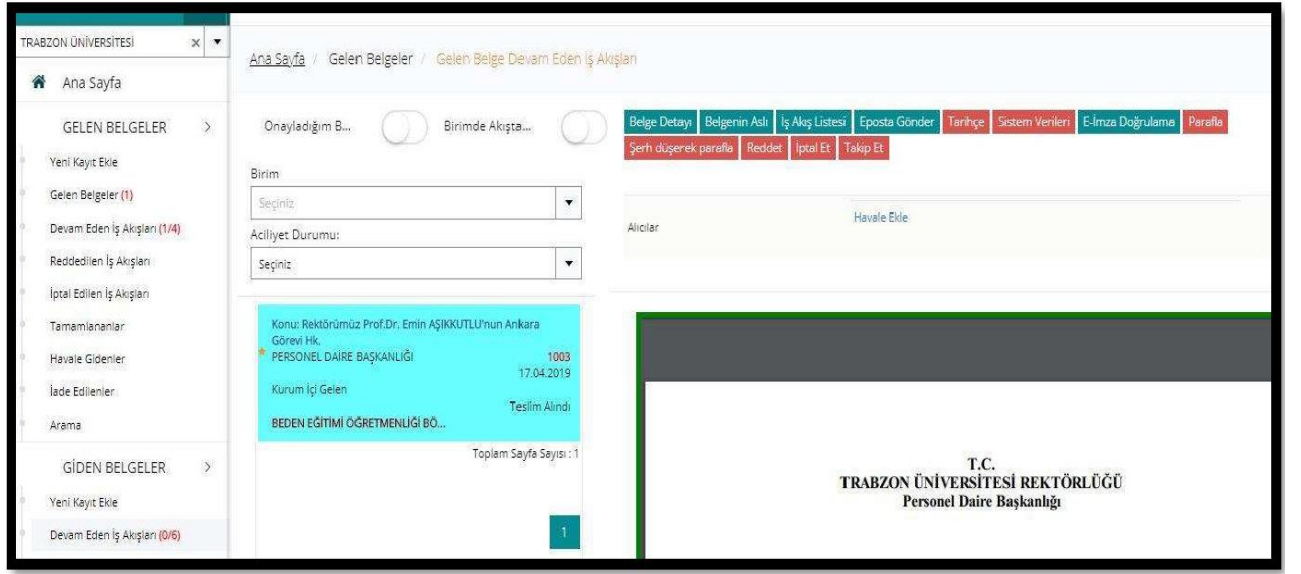
Bu sürece kadar olan dönemde Trabzon Üniversitesi Web Ana sayfası, Dış İlişkiler Ofisi, Erasmus ve Farabi birimlerinin web sayfaları tasarlanmıştır. Daha sonra ise hizmet alanı kapsamında üniversitemize sunulan web yönetim sistemi süreci başlamıştır. Web yönetim sistemi kurulumu gerçekleştirildikten sonra Bilgi İşlem Daire Başkanlığı olarak Trabzon Üniversitesi bünyesindeki tüm fakülte, MYO, araştırma merkezleri, daire başkanlıkları, akademik bölümler ve diğer bölümlerin web siteleri için alan adları belirlenmiş ve tanımlanmıştır. Daha sonra web yönetim sistemi kullanılarak tüm fakülte ve MYO web tasarımında renk, yazıt tipi, yazı boyutu vb. değişiklikler talep edilerek son hali verilmiştir. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından 22 Mayıs 2019 tarihinde uygulamalı bir eğitim verilmiştir. Şuan geliştirmekte ve son hali verildiğinde tüm alt birimlerin web siteleri yayına sunulacaktır. Ayrıca bu süreçte birim sorumlularına e-posta, uzaktan bağlantı ve telefon vasıtasıyla Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından destek sağlanmaktadır.

1.4. Enformasyon İşlemleri

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından Trabzon Üniversitesi'nin web sitesi tasarlandıktan sonra enformasyon işlemleri de daire başkanlığı tarafından halen yürütülmektedir. TRÜ Rektörlük, Genel Sekreterlik ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından gönderilen duyuru etkinlik, haber ve tanıtımlar Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından TRÜ web sitesi üzerinden yayınlanmaktadır. Bu işlemler e-posta, telefon, yazışma araçları vasıtasıyla daire başkanlığından talep edilmekte ve süreç bu şekilde halen devam etmektedir. Enformasyon işlemlerinde sadece duyuru. Etkinlik ve haberlerin site üzerinden yayınlanmasının yanı sıra etkinlikler ve duyurular için gerekli olan tasarım da Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır.

1.5. Elektronik Belge Yönetim Sistemi

Hizmet alımı kapsamında gerçekleştirilen bir diğer işlem Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)'dir. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı olarak EBYS kurulumunun gerçekleştirilmesinde, personellerin bu sisteme entegrasyonunda aktif rol oynamıştır. Bu sürecin sağlıklı yönetilmesi adına Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından tüm personele yönelik eğitim verilmiştir. Rektörümüz Prof. Dr. Emin AŞIKKUTLU'nun katılımı ile gerçekleştirilen eğitime yüksek katılım olmuştur. Eğitimi verildikten sonra Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesinde EBYS koordinasyon birimi kurulmuş ve süreç içerisinde TRÜ personeli telefon, uzaktan bağlantı ve yüz yüze olmak üzere birim tarafından desteklenmiştir. 3 hafta boyunca EBYS koordinasyon birimi süreci yürütmüş ve personelin etkili bir şekilde EBYS kullanımı sağlamıştır. Şekil 5'te EBYS'nin ekran görüntüsü görülmektedir.

Şekil 5. EBYS Ekran Görüntüsü

EBYS Kullanımı öncesinde tüm personel için EBYS yetki formu tasarlanmış ve e-posta olarak personele gönderilecek doldurmaları istenmiştir. Bu süreçte tamamlandıktan sonra tüm personel EBYS sistemine kullanıcı rol ve unvanları ile birlikte Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından tanılanmıştır. Daha sonraki süreçlerde yeni başlayan personel için de aynı süreç uygulanmıştır. Şuan itibariyle ise EBYS'de yetki değişimi ve herhangi bir problem yaşayan personelimiz için Whatsapp grubu kurulmuş ve her zaman anlık destek sağlanmaktadır.

Trabzon Üniversitesi bünyesinde kurulumu gerçekleştirilen E-Kampüs sistemi Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne (EBYS) üniversitemiz personelin daha hızlı uyum sağlayabilmesi ve etkili bir şekilde kullanılabilmesi için EBYS eğitim videoları oluşturulmuştur. Şekil 6'da EBYS videolarının bulunduğu sayfanın ekran görüntüsü verilmiştir.

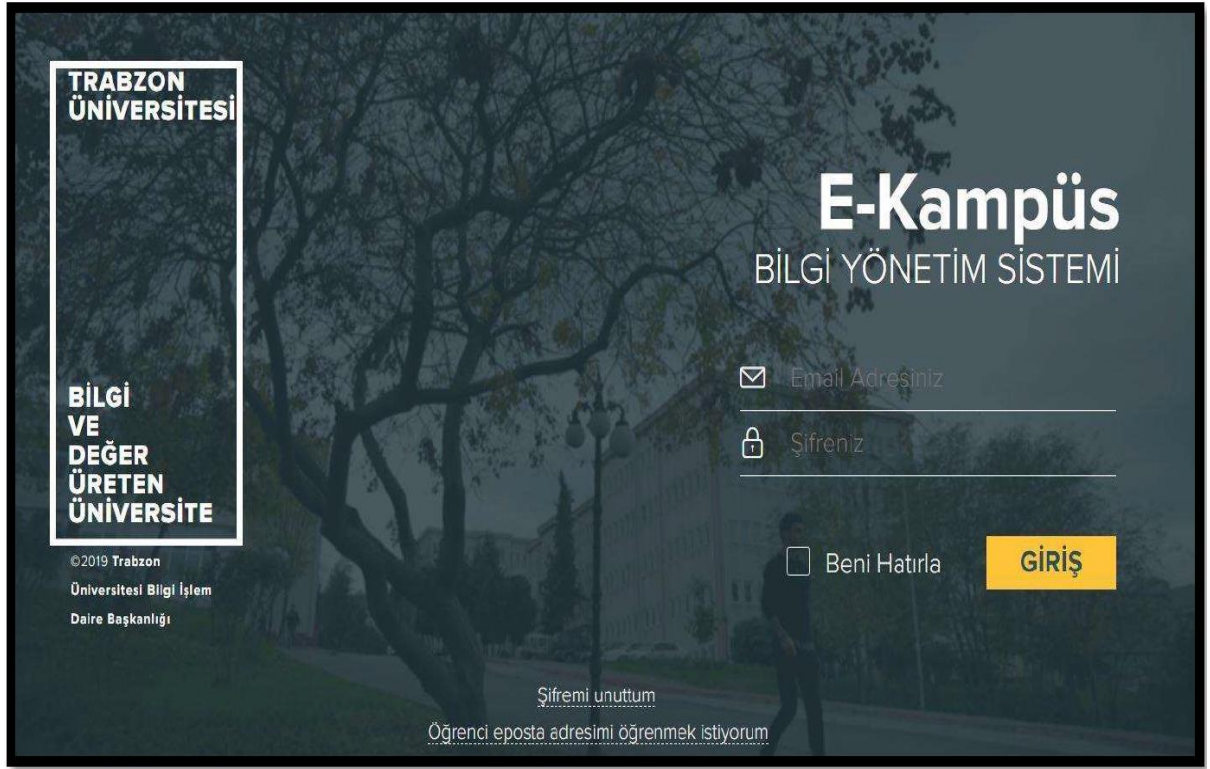
Şekil 6. EBYS Eğitim Videoları Ekran Görüntüsü

Öncelikle akademik ve idari personelin iş akışları temel alınarak EBYS üzerinde sıkça

gerçekleştirilecek işlemlerin listesi oluşturulmuştur ve ilgili işlemler gruplandırılmıştır. E-kampüs sisteminin kurulumunu gerçekleştiren görevlilerden biri ile birlikte Ses Kayır Odası'nda çalışarak "Gelen Belgeler" işlemleri için dört video, "Giden Belgeler" işlemleri için altı video oluşturulmuştur.

1.6. Ekampus İşlemleri

Trabzon Üniversitesi için EBYS, Personel Bilgi Sistemi, Web Yönetim Sistemi ve diğer işlemleri içerisinde barındıran Ekampus sistemi hizmeti alımı gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda kullanıcılar bu sisteme entegre edilmiş ve bu sistemi giriş için gerekli kılavuzlar Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Ekampus sistemine girişte sorun yaşayan, şifre değişikliği talep eden personel için destek Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından verilmektedir. Ekampus sistemi içerisinde EBYS ve Web Yönetim Sistemi hazır halde kullanıcılara sunulmaktadır. Diğer sistemlerin entegrasyonu ve geliştirilmesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından halen yürütülmektedir. Şekil 7'de Ekampus sisteminin ekran görüntüsü yer almaktadır.

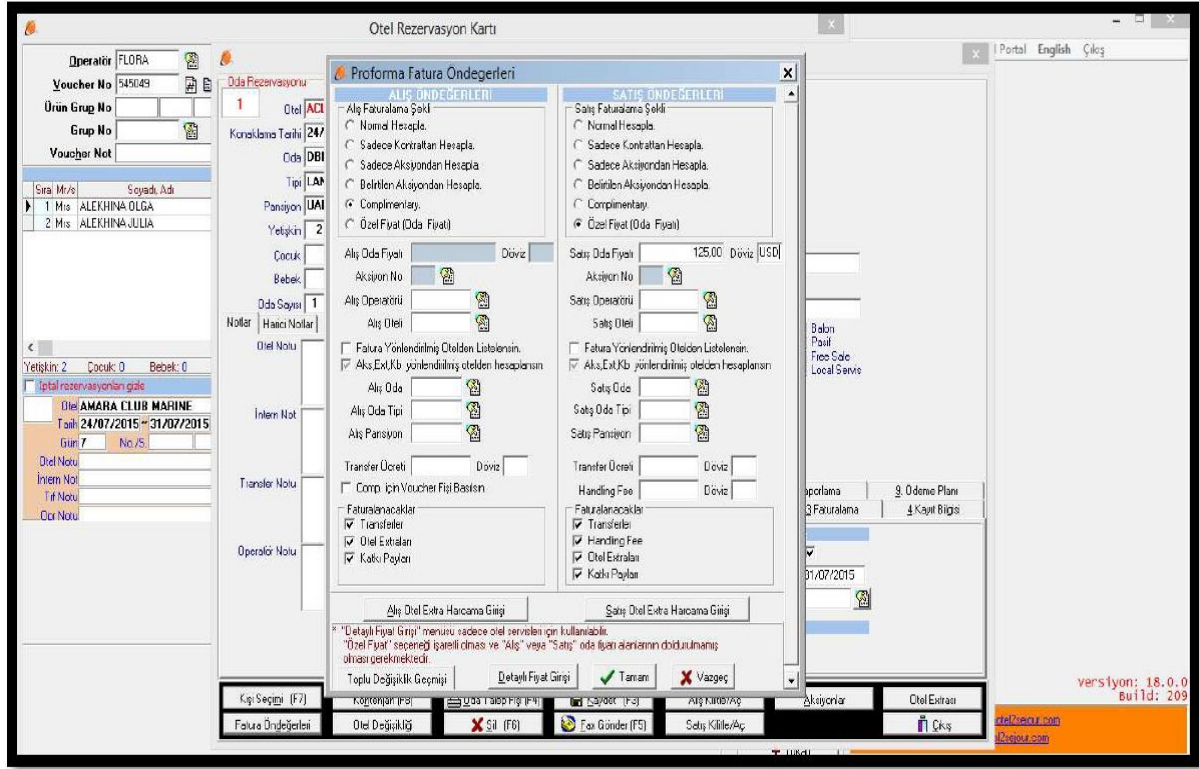
Şekil 7. Ekampus Sistemi Ekran Görüntüsü

1.7. Geleceğe Yönelik Plan Sürecinin Raporlaştırılması

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından geleceğe yönelik plan sürecinin planı yapılarak rapor halinde Trabzon Üniversitesi yönetimine sunulmuştur. Bu plan yazılım geliştirme ve kampüs yaşamını iyileştirme adında iki temel başlıktan oluşmaktadır. Yazılım geliştirme noktasında ilerleyen yıllarda Bilgi İşlem Daire Başkanlık bünyesinde yetkin ve uzman personellerle Endüstri +.0 dönüşümü ile uyumlu yeni nesil yazılımların geliştirilmesi ve yerli üretim açık kaynak yazılım sürecinin üniversite olarak başlatılması noktasında üniversite olarak öncü olmak planlanmaktadır. Ayrıca geleceğe yönelik planı içeren raporda kampüs yaşamını kolaylaştıracak ve iyileştirecek mobil kampüs, akıllı öğrenci kartı, kiosk, engelsiz üniversite, plaka tanıma sistemi, akıllı aydınlatma, sulama ve otopark hizmeti gibi öğrenciye yönelik projeler planlanmaktadır. Bu planlar hedef belirlenerek üniversite yönetimine rapor sunulmuştur.

1.8. Sejour Turizm Programı Kurulumu ve Destek Süreci

Sejour Incoming Acente Programı, turizm endüstrisindeki seyahat acentelerine operasyonlarını kolayca yönetebilmeleri için düzgün, yaratıcı ve ekonomik bir çözüm sunmak ve bir acentenin günlük operasyonlarını yapabilmesi için gerekli olan altyapıyı ve yazılımı ihtiyacını karşılamak için kullanılan bir programdır.

Şekil 8. Sejour Programı Ara Yüzü

Turizm ve Otelcilik MYO derslerinde kullanılmak üzere ilgili programın A Blok İbrahim Bodur Bilgisayar Laboratuvarı kurulumu gerçekleştirilmiştir. İlgili yazılım uzak bir sunucuya bağlantı yoluyla çalıştırılmaktadır. Kurulum sürecinde Fatih Eğitim Fakültesi'nin internet yapılandırma ayarları yeniden düzenlenmiştir. Sejour teknik servisi ile iletişim halinde olarak ilgili programın tüm bilgisayarlarda çalışabilmesi için gerekli işlemler her makine için yapılmıştır.

1.9. E-imza Süreci

Kurumsal olarak akademik ve idari personelimizin e-imza sertifikaları alabilmeleri için gerekli işlem adımlarının neler olduğuna ilişkin araştırma yapılmıştır ve üniversitemizin izleyeceği yol planlanmıştır. E-imza taleplerine ilişkin üniversitemizin tüm birimlerine resmi yazı gönderilmiştir. Elde teslim ve e-posta yoluyla gönderilen belgeler toplanarak e-imza talebi bulunan akademik ve idari personelin listesi oluşturulmuştur. Ardından TÜBİTAK E-imza birimi ile iletişime geçilmiştir. E-imza talebi olan tüm akademik ve idari personelin bilgileri TÜBİTAK'ta yer alan ilgili birimin göndermiş olduğu kişisel bilgilerinde yanlışlık tespit edilen personelin bilgilerinde düzeltmeler yapılmıştır. Ardından e-imza onay e-postalarının gönderilmesi sürecine geçilmiştir ve e-imza sertifikasyonlarının dağıtımına başlanmıştır.

1.10. MEKSİS Eğitimi ve Verilerin Girilmesi

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı himayesinde ve Süleyman Demirel Üniversitesi koordinesinde "Yükseköğretim Sektörü Karar Destek Sistemi Geliştirilmesi Etüt

Projesi” kapsamında geliştirilen yükseköğretim mekanlarına yönelik envanter sistemi (MEKSİS) ile ilgili olarak 17 Ocak 2019 tarihinde gerçekleştirilen eğitime Trabzon Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı adına katılım sağlanmıştır. İlgili eğitimde MEKSİS’in nasıl çalıştığı ve verilerin nasıl girileceğine ilişkin bilgi edinilmiştir. Trabzon Üniversitesi’nin MEKSİS kullanıcı adı ve şifresi alınmıştır ve üniversitemiz adına gerçekleştirilmesi gereken işlemler listesi oluşturulmuştur.

Şekil 9. MEKSİS Ekran Görüntüsü

İlgili eğitim sonrasında Trabzon Üniversitesi bünyesinde yer alan binalara ve kampüslere ilişkin MEKSİS sisteminde tanımlamalar yapılmıştır. Daha önce hangi ölçümlerin gerçekleştirilmiştir olduğu ile ilgili KTÜ Yağlı İşleri Daire Başkanlığı’nda görev yapan Harita Mühendisleri ile toplantı yapılmıştır ve var olan ölçümler ilgililerden alınmıştır. Ardından KTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile iletişime geçilerek MEKSİS sistemine KTÜ adına hangi verileri girdiklerine ilişkin bilgi alınmıştır. Elde edilen ölçüm verilerine dayalı nasıl yapılacağına ilişkin Yapı İşleri Daire Başkanlığı’ndaki ilgili görevliye eğitim verilmiştir.

1.11. Laboratuvar ve Diğer Kontrollerin Gerçekleştirilmesi

Trabzon Üniversitesi Fatih Kampüsü’nde yer alan bilgisayar laboratuvarlarında yer alan bilgisayarların, projeksiyonları ve internet bağlantılarının tamamı yazılım ve donanım açısından kontrol edilmiştir. İki laboratuvarında yer alan 59 bilgisayarın işletim sistemi formatlanarak yeniden kurulum gerçekleştirilmiştir. Diğer bilgisayarlarda öğretim sürecinde kullanılacak olan programların tam ve kusursuz bir şekilde çalışabilmesi için gerekli işlemler gerçekleştirilmiştir. Projeksiyon cihazları ve ana makineler arasındaki bağlantı problemleri giderilmiştir.

Üniversitemiz Fatih Kampüsü’nde yer alan lojmanlarındaki internet bağlantısı problemlerine ilişkin inceleme yapılmıştır. Bina kalorifer dairesinde bulunan sunucu ve bağlantı cihazları tek tek kontrol edilerek problemin kaynağı kaynağı tespit edilmiştir. Ardından KTÜ

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile iletişime geçilerek ilgili problemin çözümü gerçekleştirilmiştir.

1.12. Ar-Ge Çalışmaları

Bu kapsamda üniversitemizin kuruluşunda katkı sağlayacağı düşünülen yazılımlar ve hizmetler araştırılmıştır. Bu kapsamda üniversite otomasyon sistemleri, Wildcard SSL, KAYSİS ve sistemlerin incelemesi gerçekleştirilmiştir.

1.12.1. Üniversite Otomasyon Sistemlerinin İncelenmesi

YÖK'e bağlı tüm üniversitelerin akademik, idari ve öğrenci işleri için kullanmış olduğu otomasyon sistemleri incelererek detaylı bir rapor oluşturulmuştur. İlgili raporda; otomasyon sistemlerinin özellikleri, kaç üniversitede kullandığı, referansları, ücretlendirme politikaları, olumsuz ve olumsuz özellikleri hakkında bilgi verilmiştir.

1.12.2. Wildcard SSL İncelemesi

Wildcard SSL sertifikaları, web sitesi URL'lerini ve tek bir IP adresi altında yer alan sınırsız sayıdaki alt domainleri (subdomain) koruma altına almaktadır. Üniversitemiz web sitesi ile ilgili güvenliğin üst düzeye çıkarılması için hangi Wildcard SSL sertifikasının uygun olabileceğine ilişkin araştırma yapılmıştır. Bilgi ve İletişim Teknolojileri piyasasında satımı gerçekleştirilen Wildcard SSL sertifikaları; teknik özellikleri, sağladığı olanaklar, destek opsiyonları, ücret ve uygulanabilirlik açısından incelenmiştir ve detaylı bir rapor hazırlanmıştır.

1.12.3. Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi (KAYSİS) İncelemesi

KAYSİS, kamu kurumlarının teşkilat yapısından, sunulan hizmetlere, hizmetlerde kullanılan belgelerden, belgelerde bulunan bilgilere kadar kamu yönetiminde yer alan unsurların mevzuat dayanaklarıyla birlikte tespit edilerek elektronik ortamda tanımlandığı, geliştirilen e-Devlet uygulamalarının birbirine tek merkezden entegre edilerek a-Devlet (Akıllı Devlet) geçilmesini sağlayacak temel bir bilgi sistemidir. Aşağıdaki sistem ve hizmetleri içermektedir:

Bu sistemin nasıl kullanılacağına, web servis erişim yetkilerinin alınabilmesi için hangi işlem adımlarının gerçekleştirilebileceğine ilişkin rapor hazırlanmıştır.

1.12.4. 5651 No'lu Kanun Kapsamındaki İşlemlere ve Olan Sistemlere İlişkin

İnceleme

İnternet ortamında yapılan yayınların düzenlenmesi ve bu yayınlar yoluyla işlene suçlarla mücadele edilmesi hakkındaki 5661 no'lu kanun ile ilgili araştırma yapılmıştır. Bu kanunun amaç ve kapsamı, içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir. Trabzon Üniversitesi olarak kurumumuzu ilgilendiren hususların neler olabileceğini ve yapılması gerekli işlemlere ilişkin detaylı bir bilgi notu hazırlanmıştır. Bu kapsamda Bilgi ve İletişim Teknolojileri piyasasında yer alan hangi sistemleri kullanabileceğimize ilişkin gerçekleştirilmiştir ve rapor hazırlanmıştır.

1.12.5. Akademik Teşvik Sistemi (ATOSİS) Çalışması

2018 yılı akademi teşvik başvurularının alınmasına ilişkin olarak ATOSİS sisteminin nasıl kullanılabileceğine ilişkin araştırma yapılmıştır. İlgili sistem sorumluları ile telefon yoluyla iletişime geçilerek ATOSİS'in üniversitemize nasıl entegre edilebileceği konusunda araştırma yapılmıştır. ULAKBİM sunucularımızda gerekli düzenlemeler yapılmıştır ve internet altyapımız ATOSİS kurulumu için hazır hale getirilmiştir. İlgili sistemin alınmasından vazgeçildiği için kurulumu gerçekleştirilmemiştir.